

Ши Найан

КРАЙРЕЧНО ЦАРСТВО

Том III

София, 2020

Преводът е направен по изданието:
Shi Nai'an and Luo Guanzhong
THE OUTLAWS OF THE MARSH

Всички права запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде размножавана или предавана по какъвто и да било начин без изричното съгласие на „Изток-Запад“.

Илюстрациите в книгата са от китайски художници

© Мая Ненчева, превод от английски, 2020
© Издателство „Изток-Запад“, 2020

ISBN 978-619-01-0706-4 (мека)
ISBN 978-619-01-0707-1 (твърда)

Ши Найян
Крайречно
том III ЦАРСТВО

Превод от английски
Мая Ненчева

БИБЛИОТЕКА

ИЗТОК

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

София Катърова
Братислав Иванов
Петко Хинов
Любен Козарев

№ 1		<i>36-ТЕ СТРАТЕГЕМИ</i>
№ 2	Евгения Завадска	<i>ШЪТАО И НЕГОВИТЕ „БЕСЕДИ ЗА ЖИВОПИСТА“</i>
№ 3	Дайсецу Судзүки	<i>ДЗЕН И ЯПОНСКАТА КУЛТУРА</i>
№ 4	Үан Юнбин	<i>НОЩНИ РАЗГОВОРИ КРАЙ ОГНИЩЕТО</i>
№ 5	Алън Үотс	<i>ДАО НА ВОДАТА</i>
№ 6	Лин Ютан	<i>БИТ И ДУШЕВНОСТ НА МОЯ НАРОД</i>
№ 7	Доген	<i>СЪКРОВИЩАТА НА СЪЗЕРЦАНИЕТО</i>
№ 8	Лу Сюн	<i>СТАРИ ИСТОРИИ В НОВА РЕДАКЦИЯ</i>
№ 9	Франсоа Жулиен	<i>ИСКАШ ЛИ ДА УСПЕЕШ, ЗАОБИКОЛИ</i>
№ 10		<i>ДЗАДЗУАН</i>
№ 11	Алън Үотс	<i>ПЪТЯТ НА ДЗЕН</i>
№ 12	Алън Үотс	<i>МЪДРОСТТА НА НЕСИГУРНОСТТА</i>

сери́я

РОМАНИ

№ 1	Ши Найан	<i>Крайречно царство, т. 1, т. 2</i>
№ 2	Ши Юкүн	<i>ЧУДНИТЕ ДЕЛА НА СЪДИЯТА БАО, т. 1</i>
№ 3	Лин Ютан	<i>ЕДИН МИГ В ПЕКИН, кн. 1</i>
№ 4	Пърл Бък	<i>ИЗТОЧЕН ВЯТЪР, ЗАПАДЕН ВЯТЪР</i>
№ 5	Ши Найан	<i>Крайречно царство, т. 3</i>

Ши Найан
КРАЙРЕЧНО
ТОМ III ЦАРСТВО

ГЛАВА LXX

КАК В ЗАЛАТА НА ВЕРНОСТТА И СПРАВЕДЛИВОСТТА
СЕ ПОЯВЯВАТ НЕБЕСНИТЕ УКАЗАНИЯ, ИЗСЕЧЕНИ НА
КАМЕННА ПЛОЧА, А СЪЩО КАК БЯХА РАЗПРЕДЕЛЕНИ
ДЪЛЖНОСТИТЕ МЕЖДУ ГЕРОИТЕ

Продължение от том II¹

Ето такива добродетелни хора, читателю, се бяха събрали в Ляншанбо. Родословието им и техните назначения отдавна бяха предопределени. Но няма защо да се повтаряме.

Смелчаците често слизаха от планината сами или начело на отряди, или пък в група от по няколко главатари да изпълняват патрулна служба по пътищата. Обикновените пътници и търговците не закачаха. Но ако пресрещнеха някой чиновник, веднага му опразваха сандъците от всичкото злато и сребро. Не оставяха жив ни един от членовете на семейството му. Плячката прасяха в лагера и трупаха в хазната за общи нужди. Дребните трофеи пък разделяха помежду си.

В радиус от триста ли² разбойниците без никакво смущение посягаха на богатствата на знатните семейства, които потискаха народа. Пък и кой би посмял да им се опълчи! Надлъж и нашир те заграбваха имуществото на такива хора – както и на разни новобогаташи – и го отнасяха горе в планината. Извършиха над хиляда такива успешни набега. Никой не можеше да им се противопостави, пък и тях ни най-малко не ги беше грижа, че жертвите им могат да подадат официална жалба срещу тях. Така или иначе никой не се оплака и истината не беше разкрита публично.

¹ Номерацията в английския превод включва и пролога. – Б.изд. [Всички бележки без изрично упоменатите са на преводача.]

² Единица мярка за разстояние, равна на 0,5 км. – Б.р.

Сун Дзинян остана в планината след дадената клетва за съюз между разбойниците. Адската горещина на лятото отстъпи място на прохладата на ранната есен. Наближаваше деветият ден от деветия лунен месец – Празникът Чунян. Сун Дзинян заръча на Сун Цин да подготви пиршество, на което всички братя в лагера да се полюбуват на цъфналите хризантеми. Онези, които по това време не бяха в лагера, бяха призовани да се приберат.

За празника подготвиха планина от месо и море от вино. Най-напред голяма част от храната беше раздадена на конните отряди, на пешите войски и силите по вода, както и на младшите командири, за да могат да си устроят тържества и да пируват заедно.

Залата на верността и справедливостта отрупаха с хризантеми, главатарите се събраха там и насядаха по старшинство с чаши вино в ръце. В предната част на залата от две страни зазвучаха ударите на гонгове и барабани. Главатарите пируваха сред тропането на чаши и клечки за храна, сред много шум и смях. Ма Лин свиреше на флейта и пееше, а Ян Цин дрънкаше на цитра.

Никой не усети кога се стъмни. Сун Дзинян, съвсем пиян, поиска да му донесат хартия и четка, за да напише стихотворение. Когато стана готов, той запя стиховете под акомпанимента на музиката. Ето какво гласяха те:

*Със младо ароматно вино посрещаме днес чуден празник.
Поглеждаме към синята вода, към алениите хълмове,
към жълтите тръстики и горчивия бамбук.
Косите постепенно побеляват,
но зад ухото съм затъкнал жълта хризантема.
И нека да се радваме на нашта дружба –
по-ценна е от злато и нефрит.
Спечелихме победи срещу враговете си свирепи,
успяваме да браним границите си,
законите ни са разумни и живеем в ред.
Не искаме днес нищо друго, само туй –
да спрем нашествието на варварите,
да защитаваме народа и страната си.
Сърцата ни са пълни с вяност, дори и подлите чиновници
за подвизите ни да си остават слепи.
И нека императорът по-скоро ни помилва,
за да намерят нашите души покой.*

– Мине се не мине и вие заговаряте за помилване – провикна се У Сун. – Така убивате цялото ни въодушевление!

Ли Куй – Черния вихър пък се огледа свирепо и също нададе глас:

– Помилване та помилване! На кого му е притрябвало някакво си проклето помилване! – С един ритник той преобърна масата и изпочупи всичко, дето беше наредено отгоре.

– Как дръзва тоя смугъл гаупак да ми говори така оскърбително? – изкрещя Сун Дзинян. – Стражи, веднага го изведете навън и му отрежете главата!

Главатарите паднаха на колене.

– Напил се е. Простете му, братко! – примолыха се те.

– Станете, братя. Щом е така, хвърлете го в тъмницата.

Главатарите си поотдъхнаха. Няколко надзиратели се приближиха до Ли Куй.

– Страхувате се, че ще ви избягам, така ли? – запита Черния вихър. – Няма и гък да кажа, дори и нашият старши брат да нареди да ме накълцат на парчета! Пък ако ще да ме убие, пет пари не давам! Дори самото небе не може да ме изплаши, но брата Сун винаги ще следвам.

И като каза това, той тръгна след надзирателите към тъмницата. Това разтърси Сун Дзинян дотолкова, че той отведнъж изтрезня. Стана му тежко на душата. У Сун се опита да го утеша.

– На всички много им харесва вашето тържество. Само дето Ли Куй си е по природа грубоват и като си пийне, го хващат дяволите. Не вземайте толкова присърце цялата тази работа. Елате да се веселите при останалите братя.

– Когато бях пиян и съчиних бунтовническото стихотворение в Дзянджоу, той се застъпи за мене – отвърна Сун Дзинян. – Днес съчиних друго стихотворение и за малко не заръчах да го убият. За щастие, вие, братя, ме разубедихте. Ли Куй е най-близкият ми човек тук, само дето не сме от една плът и кръв. Как бих могъл да прогоня сълзите си? Братко – обърна се той към У Сун, – вие сте умен човек. Искам да ни помилват, за да можем отново да заживеем почтен живот и да заемем държавни длъжности в служба на родината. Защо това да убива въодушевлението ви?

– В днешно време всички чиновници – и гражданските, и военните – са мошеници и само мамят императора – рече Лу Джишън. – Душите им са черни като расото ми. Възможно ли е

въобще веднъж завинаги да се прочисти императорският двор? Помилването нищо няма да промени. Няма ли да е по-добре на място това да организираме прощално пиршество и от утре всеки сам да поеме по своя път?

– Чуйте ме, братя – каза тогава Сун Дзинян. – Императорът е свят и чист човек. Обграден е обаче от коварни сановници и те са успели временно да го объркат. Ще дойде обаче ден, когато облаците ще се разсеят и слънцето отново ще се покаже. Той ще разбере, че ние действаме от името на небето и никога не сме вредили на народа и ще опрости престъпленията ни. Тогава заедно ще служим на родината си и ще се стремим да се отличим. А какво може да бъде по-хубаво от това? По тази причина именно се надявам, че скоро ще бъдем помилвани. Нищо друго не желая.

Главатарите отново и отново благодариха на Сун Дзинян за думите му. Те продължиха радостно да пият, докато съвсем не се напиха, след което на пиршеството беше турен краят и всички се прибраха по постовите си.

Рано на следващата сутрин главатарите отидоха да видят Ли Куй. Той все още спеше. Събудиха го.

– Вчера се напи – започнаха да му обясняват те – и започна да ругаеш нашия уважаем брат Сун Дзинян. Днес ще те екзекутират.

– И насън не бих посмял да го ругая – отвърна Черния вихър. – Но ако толкова иска, нека ме убие.

Те го заведоха в залата и попитаха Сун Дзинян какво ще бъде наказанието му. Тогава Сун Дзинян остро смърми Ли Куй.

– Имам толкова много подчинени. Какъв закон и ред щяхме да имаме, ако всички се държаха невъзпитано като тебе! Заради молбите на братята ни ще отменя екзекуцията ти. Но лошо ти се пише, ако пак се провиниш!

Ли Куй покорно измърмори нещо и се оттегли. Главатарите също напуснаха залата.

Дните тихо се нижеха един след друг, приближаваше зимното слънцестоеие. Заваля сняг и като сребриста завивка покри земята. Небето се проясни и от ниското дойде човек и доложи:

– На седем или осем ли оттук хванахме група пътници от Лайджоу, които карат фенери за Източната столица. Какво да ги правим?

– Не ги връзвайте – нареди Сун Дзинян. – Доведете ги тук.

Не след дълго въведоха пътниците в залата. Двама от тях бяха околийски началници, а останалите осем или девет бяха майстори на фенери. Изделията им бяха натоварени в пет каруци. Най-главният сред тях заговори:

– Аз съм околийски началник в Лайджоу, а моите спътници са майстори на фенери. Всяка година от столицата поръчват по три комплекта фенери от нашата област, а тази година поискаха и два комплекта отгоре. Фенерите са много изящни и са направени от нефрит в девет различни нюанса.

Сун Дзинян предложи на гостите си вино и храна и ги помоли да покажат фенерите. Майсторите окачиха нефритените фенери – общо осемдесет и един – покрай четирите стени на залата. Провесени от покривните греди, те стигаха чак до пода.

– Бих задържал всичките ви фенери – заяви Сун Дзинян, – ако не се страхувах, че с това мога да ви навлека неприятности. Оставете ми само един от комплектите, останалите можете да доставите в столицата. Ето ви двайсет ляна сребро за безпокойството.

Пътниците му поблагодариха и си заминаха. А Сун Дзинян накара да запалят фенерите и да ги сложат в залата с паметната плоча в чест на Чао Гай. На следващия ден той се обърна към главатарите.

– Роден съм в Шандун и никога не съм ходил в столицата. Научих, че императорът подготвя голяма изложба на фенери. Ще се организира всенародна веселба, за да се отпразнува първото пълнолуние от новата година. Направата на фенерите е започнала още по време на зимното слънцестоене и е приключила едва сега. Искам да взема със себе си няколко души и тайно да се промъкна в града, за да ги видя.

– Това едва ли е възможно – възрази У Юн. – Източната столица е по-строго охранявана от което и да е друго място. Какво ще правим, ако нещо се обърка?

– През деня ще се покрива в някоя странноприемница и ще стоя далеч от хорските погледи. Ще излизам само вечер. Какво толкова може да се случи?

Главатарите напразно се опитваха да го разубедят. Сун Дзинян не отстъпваше.

И понеже Сун Дзинян отиде да види фенерите, един театър бе напълно разрушен, а една улица с бордеи се превърна в бойно поле.

И наистина:

*Тигрите безстрашни бързо се придвижват към имперския дворец
и звезди свирепи през нощта нахлуват в крепостта Полегнал вол.*

КАК СУН ДЗИНЯН СМУТИ ОБЩЕСТВЕНИЯ РЕД
В ИЗТОЧНАТА СТОЛИЦА МОЖЕ ДА УЗНАЕТЕ,
КАТО ПРОЧЕТЕТЕ СЛЕДВАЩАТА ГЛАВА.

ГЛАВА LXXI

КАК ЧАЙ ДЗИН СИ СЛОЖИ КОКАРДА И ВЛЕЗЕ
В ЗАБРАНЕНИЯ ДВОР И КАК ЛИ КУЙ СМУТИ
ОБЩЕСТВЕНИЯ РЕД В ИЗТОЧНАТА СТОЛИЦА
ПО ВРЕМЕ НА ПРАЗНИКА

Сун Дзинян обяви в Залата на верността и справедливостта в какви групи ще се разпределят онези, които ще отидат да видят фенерите:

– Аз ще пътувам с Чай Дзин, Ши Дзин ще бъде с Му Хун, Лу Джишън – с У Сун, а Джу Тун – с Лю Тан. Другите ще останат да пазят лагера.

– Казват, че фенерите в Източната столица са много хубави – обади се Ли Куй. – И аз искам да отида да ги видя.

– Няма как и ти да дойдеш – заяви Сун Дзинян.

Ли Куй обаче продължи да настоява и накрая Сун Дзинян склони.

– Добре – рече той. – Но само ако обещаеш да не ни навличаш неприятности. Ще бъдеш облечен като слуга.

Той заръча на Ян Цин също да тръгне с тях, за да държи Ли Куй под око.

Навярно си спомняте, читателю, че на лицето си Сун Дзинян имаше затворническо клеймо. Как щеше да посмее да се яви така в столицата? След като опитният лекар Ан Даоцюан пристигна в крепостта, той отстрани клеймото със силно разяждащо вещество. После третира раната с различни лекарства и когато накрая на това място остана само червен белег, той постепенно го премахна, като всеки ден поставяше отгоре лапа от златен прах и стрит

на ситно нефрит. Тъкмо за това става дума, когато в медицинските книги пише „отстраняване на петна по кожата с помощта на стрит на прах нефрит“.

Сун Дзинян каза на Ши Дзин и Му Хун да се престорят на гости на столицата и да тръгнат първи. Лу Джишън и У Сун трябваше да заминат след тях, преоблечени като монаси. Най-накрая щяха да потеглят Джу Тун и Лю Тан като търговци. Всички бяха въоръжени с мечове и алебарди и – излишно е да се казва – носеха в себе си и други скрити оръжия. Сун Дзинян и Чай Дзин щяха да се престорят на почиващи чиновници, а Дай Дзун се подготви да се облече като командир от войската. В случай на нужда той щеше бързо да се върне в лагера и да докладва.

„Слугите“ Ли Куи и Ян Цин носеха багажа на „чиновниците“ с кобилици. Главатарите изпратиха пътниците до Дзининштан.

– Като тръгнеш сам за някъде, все си навличаш беля – обърна се У Юн към Ли Куи. – Този път отиваш в Източната столица да видиш фенерите с нашия водач. Не си тръгнал на разходка. По пътя не трябва да пиеш. Бъди внимателен и гледай да се държиш прилично. Ако предизвикаш някакви разпри, като нищо ще те изгоним от лагера.

– Бъдете спокоен, господин военен съветник – отвърна Черния вихър. – Ще стоя далеч от неприятности.

Те се разделиха и пътниците потеглиха. Заобиколиха Дзиджоу, минаха през Тънджоу, после през Данджоу, стигнаха до Цаоджоу и най-накрая се настаниха в една странноприемница вън от Източната столица, близо до портите Уаншоу. Беше единатият ден от първия лунен месец. Сун Дзинян реши да се посъветва с Чай Дзин.

– Не смея да се появя в столицата по светло утре – рече му той. – Ще изчакам да дойде вечерта на четиринайсети, когато празненството е в разгара си, и чак тогава ще вляза вътре.

– Утре с Ян Цин ще отидем да разузнаем кой е най-подходящият маршрут – отвърна Чай Дзин.

– Чудесно.

На следващия ден Чай Дзин се премени в красиви дрехи, върза на главата си нова кърпа и си сложи чисти обувки и чорапи. Ян Цин също се облече по последната мода. Двамата мъже напуснаха странноприемницата. В домакинствата от околностите на града цареше радост и веселие, всички се готвеха да посрещнат Празни-

ка на фенерите и да се порадват на спокойната атмосфера. Чай и Ян достигнаха портите без никакви произшествия и влязоха в града.

Те вървяха по Императорския път и разглеждаха забележителностите, докато накрая не излязоха пред ония порти на двореца, които наричаха Великолепните източни порти. Наоколо имаше множество кръчми и чайни, посетителите бяха облечени в копринени и атлазени дрехи в ярки цветове. Чай Дзин заведе Ян Цин в една малка кръчма. Качиха се на втория етаж и седнаха в помещението, което гледаше към улицата.

През прозорците видяха как в двореца влизат и излизат слуги. Всеки от тях носеше прикрепена от страни на кърпата за глава кокарда с формата на цвете с нефритенозелени листа. Чай Дзин прошепна нещо на ухо на Ян Цин. Ян кимна, спусна се бързо по стълбите и излезе от кръчмата. За щастие, слугата, при когото отиде, се оказа доста лековерен. Ян го поздрави любезно.

– Лицето ви не ми е познато – рече мъжът. – Май не съм ви виждал преди.

– Моят господар е стар ваш приятел. Прати ме да ви покана да пийнете заедно. Не сте ли вие инспектор Джан?

– Името ми е Уан.

– Ама и аз съм един! Инспектор Уан, разбира се. В бързината ви забравих името.

Уан влезе след Ян Цин в кръчмата и двамата се качиха на втория етаж. Ян вдигна завесата на вратата, съобщи, че инспектор Уан е тук, и скришом направи на Чай Дзин някакъв знак с ръка.

Двамата мъже си размениха обичайните любезности. Уан огледа Чай Дзин, но не го позна.

– Вече не довиждам – рече той. – Страхувам се, че не ви помня, уважаеми господине. Ще бъдете ли така добър да ми кажете името си?

– Бяхме приятели като деца – усмихна се Чай Дзин. – Сигурен съм, че ще се сетите кой съм и без да ви казвам. – Той повика съдържателя и поръча вино и месо.

Поднесоха им вкусни ястия, а Ян Цин се грижеше чашата на слугата постоянно да е пълна. Когато мъжът се напи, Чай започна да ги разпитва:

– Каква е тая кокарда, дето я носите?

– Днес императорът празнува първото пълнолуние за годината. Слугите в двореца сме разделени на двацет и четири групи,

общо сме близо пет хиляди и осемстотин души. На всеки дадох нов копринен халат, кокарда с формата на златно цвете със зелени листа и малка метална пластинка, която се закача над кокардата и на която пише: „Празнувайте заедно с народа.“ По всяко време трябва да сме на разположение. Само хора с такава кокарда и такъв халат могат да влизат в двореца.

– Не знаех това – рече Чай Дзин. Те пресушиха още няколко чашки и Чай се обърна към Ян Цин: – Донесете ни един кърчаг греяно вино.

След малко Ян донесе виното. Чай Дзин стана и като вдигна чашата, рече на слугата Уан:

– Да изпием по още една чашка и ще ви разкрия името си.

– Наистина не мога да се сетя. Моля ви, кажете ми го вече.

Уан вдигна чашата си и я пресуши. Почти на мига от краищата на устата му потекоха лиги. Краката му се подгънаха и той падна назад върху пейката. Чай бързо взе кърпата от главата му и му сваля дрехите и обувките – в това число и кокардата и цветния копринен халат.

– Ако съдържателят попита – рече той на Ян Цин, – кажете му, че слугата се е напил и че другият господин ей сега ще се върне.

– Не се тревожете, ще се оправя.

Чай Дзин излезе от крчмата и се отправи към Великолепните източни порти на двореца. Като видяха кокардата и цвета на халата му, не го спряха. Дворецът беше така изящен и пищен, с такива богати краски – същински рай на земята. Чай мина покрай няколко оградени двора, чиито порти бяха заключени със златни катинари. След малко встрани видя табела, на която със златисти йероглифи пишеше: „Зала на дълбоката мисъл.“ Това беше императорската библиотека.

Вратите от боядисано в яркочервено резбовано дърво бяха отворени. Чай Дзин влезе вътре. Право насреща си видя трон. От двете му страни имаше маси, върху които лежаха четки с дръжки от слонова кост, хартия, украсена с винетки, няколко от официалните тушове на императора и няколко от прочутите съдове за размиване на туш, които произвеждаха в Дуанси. По протежението на стените бяха наредени безброй книги – всяка от тях със закопчалка от слонова кост. Зад трона имаше параван, върху който беше изрисуван пейзаж в красиви цветове. Чай Дзин заобиколи паравана. На задната му страна нямаше нищо

друго освен списък с имената на четирима големи разбойници, а именно Сун Дзинян от Шандун, Уан Цин от западния бряг на река Хуай, Тиен Ху от Хъбей и Фан Ла от южния бряг на река Яндзъ.

„Ние сме тези, които опустошават страната – помисли си Чай Дзин. – Решили са да запишат това тук, за да е ясно за всички.“

Той извади ножа, който беше скрил под дрехите си, изряза думите „Сун Дзинян от Шандун“ и бързо излезе от залата. Върте вече бяха започнали да приивдат хора.

Чай Дзин излезе от двореца през Великолепните източни порти и се върна в кръчмата. Слугата Уан все още не се беше пробудил от пиянския си сън. Чай съблече дрехите на Уан и облече своите собствени. Той заръча на Ян Цин да плати сметката и да даде на съдържателя голям бакшиш.

Преди с Ян да излязат от кръчмата, Чай рече на съдържателя:

– Двамата със слугата Уан сме близки приятели. Той е пиян, затова отидох да се разпиша вместо него в двореца. И макар все още да не се е събудил, днес се налага да пътувам извън града и трябва да побързам, преди да са затворили портите. Задръжте рестото. А ето тук са дрехите и документите на Уан.

– Аз ще се погрижа за всичко, господине – отвърна съдържателят.

Чай и Ян напуснаха кръчмата и излязоха от града през портите Уаншоу.

Слугата се събуди привечер. И понеже халатът и кокардата му все още бяха при него, той въобще не заподозря за случилото се. Съдържателят му предаде думите на Чай Дзин. Все още леко замаян от виното, Уан се прибра у дома си.

На следващия ден един от другарите му каза:

– Думите „Сун Дзинян от Шандун“ са изчезнали от Залата на дълбоката мисъл. Днес охраната на всички порти е затегната като обръчите на бъчва. На всеки, който влиза или излиза от двореца, се прави щателна проверка.

Чак като чу това, Уан се досети какво се е случило, но не посмя и дума да продума.

Щом стигнаха странноприемницата, Чай в подробности разказа какво беше видал в двореца и показа думите „Сун Дзинян от Шандун“, които беше изрязал от императорския документ. Сун Дзинян разгледа изрезката и въздъхна тежко. Вечерта на четири-

найсети той и още няколко човека се отправиха към града, за да видят фенерите.

При управлението на династия Сун Източната столица беше най-големият град в страната. Градът процъфтя и забогатя при управлението на Суверена даоист.

Привечер от изток в безоблачното небе се издигна ярка луна. Сун Дзинян и Чай Дзин се облякоха като почиващи чиновници. Дай Дзун се престори на командир от войската. Ян Цин тръгна след тях като прислужник. Само Ли Куй остана в странноприемницата.

Четиримата мъже се сляха с шумната тълпа, която влизаше в града през портите Фънциу, а после тръгнаха по улиците и пазарите. Вечерта беше топла и леко подухваше вятър – времето беше тъкмо като за разходка. Пред всяка врата на главната улица бяха издигнати скелета, от които висяха кой от кой по-красиви фенери, които превръщаха нощта в ден. Самите сгради също бяха украсени с фенери, а улиците бяха препълнени с каруци и хора.

Четиримата мъже свърнаха от Императорския път и тръгнаха по една улица, от двете страни на която табели означаваха редица заведения на „бледната лунна светлина“¹. Направи им впечатление една от къщите на половината път надолу по улицата. На вратата беше закачено перде от син плат, зад което имаше завеса от петнист бамбук. Зелен копринен муселин висеше на двата прозореца от страни на вратата. Между тях и вратата бяха закачени две вертикални табелки с надпис: „Приказна девойка с танц и песен ви посреща – и от цвете по-изящна и по-нежна.“

Сун Дзинян и спътниците му влязоха в чайната отсреща и се настаняха.

– На коя куртизанка е заведението отсреща? – попитаха те съдържателя.

– На най-вещата в занаята в цялата Източна столица – куртизанката Ли Шъшъ. В къщата до нас пък живее Джао Юенну.

– А не е ли вярно, че тъкмо Ли в момента има връзка със самия император? – попита Сун Дзинян.

– Не говорете толкова високо! – скастри го съдържателят. – Тук и стените имат уши.

Сун Дзинян се наведе към Ян Цин и му прошепна:

¹ Друго име за публичен дом.

– Искам да се срещна с Ли Шъшъ и да поговоря с нея. Измислете някаква история, за да ни вкарате вътре. Ние ще ви чакаме тук. – И той остана с Чай Дзин и Дай Дзун в чайната.

Ян Цин се отправи към дома на куртизанката и като дръпна пердето и вдигна завесата, влезе вътре. Тънки струйки пушек се виеха над бронзов съд, в който горяха благовонни свещи. Съдът беше поставен на облицована с кожа от носорог маса, а над нея висяха два еднакви фенера. На две от стените бяха окачени пейзажи от четирима прочути художници. Под тях имаше четири кресла, също като масата облицовани с кожа от носорог.

Наоколо като че ли нямаше никого. Ян Цин прекоси едно малко дворче и влезе в друга стая. Тук имаше три малки легла от изящно резбовано камфорово дърво, които бяха покрити с пурпурни матраци, извезани с прословутия мотив „листенца, нападали в буен поток“. От една нефритена поставка висеше красив фенер, тук-таме се забелязваха ценни антикварни предмети.

Ян Цин се прокашля тихо. Иззад един сгъваем параван се подаде прислужница и като видя Ян Цин, му се поклони почтително.

– Как ви е името, уважаеми братко? Откъде сте? – попита момичето.

– Извинявайте за безпокойството, сестро, но ще бъдете ли така добра да повикате съдържателката на заведението? Искам да говоря с нея.

Момичето излезе от стаята и след малко се върна със съдържателката. Ян побърза да я покани да седне и ѝ се поклони четири пъти до земята.

– Как ви е името, млади братко?

– Изглежда, сте ме забравили, мамичко. Аз съм синът на Стария Джан, казвам се Джан Сиен. Бях още дете, когато напуснах града. Върнах се чак днес.

Джан бе много често срещано име. Съдържателката помисли малко. Не виждаше ясно лицето на младия мъж на светлината на фенера. Изведнъж ѝ се стори, че се сеца кой е.

– Да не сте малкият Джан Сиен, който живееше близо до моста Тайпин? Къде се загубихте? Не съм ви виждала от години.

– Така е, дълго отсъствах. Днес обаче съм тръгнал на разходка с един гост от Шандун. Той има много земи и е най-богатият човек в цялата провинция. Тук е по работа. Първо, щяло му се да разгледа фенерите. Второ, дошъл е да види свои роднини в столицата.

Трето, ще купува и продава някаква стока. И четвърто, сподели ми, че изгаря от желание да види вашата куртизанка. Каза ми, че ще е предоволен само да изпие чаша чай в нейната компания. За повече не бих и посмял да ви моля. Право ви казвам – този човек е натрупал сума ти злато и сребро и му се иска да предложи част от богатствата си на това заведение.

Алчната съдържателка много обичаше парите. Думите на Ян Цин страшно я впечатлиха. Тя бързо извика Ли Шъшъ и я представи на Ян. На светлината на фенера той видя, че красотата на момичето действително може да накара рибите да се скрият на дъното на реката от свян, а гъските в небето да забравят да махат с криле. Луната бледнееше пред хубостта на лицето ѝ, а цветята се свиваха посрамени.

Ян падна на колене и ѝ се поклони. Съдържателката предаде думите му на Шъшъ.

– Къде е в момента въпросният господин? – попита момичето.

– В чайната отсреща – обясни Ян.

– Предложете му да дойде да пие чай тук.

– Той едва ли би дръзнал да се появи без вашето позволение.

– Вървете и по-бързо го повикайте – подкани го съдържателката.

Ян Цин отиде до чайната и тихичко разказа на ухото на Сун Дзинян какво се беше случило. Дай Дзун плати сметката и тримата мъже тръгнаха след Ян към къщата на куртизанката. Като влязоха, поведоха ги към главния салон, където Ли Шъшъ стоеше, скръстила кротко ръце.

Тя поздрави Сун Дзинян вежливо с думите:

– Джан Сиен тъкмо ни разказваше за вашата щедрост. Истинска чест е за нашето скромно заведение да бъдете наш гост.

– Аз съм човек необразован и произхождам от едно нищо и никакво планинско селце – отвърна Сун Дзинян. – За мен няма по-голяма радост от тази, че днес ми се удава възможност да се полюбувам на вашата красота.

Куртизанката му предложи да седне.

– А кой е този господин, когото сте довели със себе си? – поинтересува се тя, като посочи Чай Дзин.

– Това е племенникът ми, инспектор Йе – Сун Дзинян отвърна и даде знак и на Дай Дзун да се поклони на момичето.

Накараха Сун Дзинян и Чай Дзин да заемат местата на гостите отляво на масата, а Ли Шъшъ, като домакиня, седна отдясно. Съдържателката им поднесе чай. Момичето наля по една чаша на всеки от четиримата мъже. Чаените листенца бяха по-фини от птичи езичета, запарката бе ароматна като слюнката на дракон. Когато приключиха с чая и отсервираха чашите, те се заговориха приятно.

По едно време съдържателката влезе при тях и рече:

– Негово Величество императорът ви чака отзад.

– Опасявам се, че днес повече не мога да ви правя компания – заяви куртизанката на гостите си. – Но той скоро ще отиде да посети Храма на висшата чистота и известно време няма да може да идва. След като замине, вие, господа, се чувствайте добре дошли тук да изпием по няколко чашки винце заедно.

Сун Дзинян се сбогува с нея, като почтително ѝ се поклони, и излезе от заведението заедно с тримата си спътници.

Като се озоваха на улицата, Чай Дзин рече:

– Императорът има две любовници – Ли Шъшъ и Джао Юенну. Запознахме се с едната, да отидем да видим и другата!

Те се насочиха към сградата до чайната и като стигнаха, вдигнаха завесата на вратата и влязоха вътре. Ян Цин поговори със съдържателката на заведението.

– Тези двама господа са заможни търговци от Шандун. Ако им позволите да се срещнат с Джао Юенну, те ще я дарят със сто ляна сребро.

– Ах, моето момиче наистина няма късмет днес. Легнала е болна и не може да приема хора.

– Ще дойдем пак друг път – рече Сун Дзинян.

Съдържателката ги изпрати до вратата и се сбогува с тях. Мъжете излязоха от уличката и се отправиха към моста Тиенхан, за да разгледат наредените там фенери. Когато приближиха сградата, в която се помещаваше гостилницата „Фанлоу“, чуха отвътре пищене на свирки и биене на барабани. Окачените отпред фенери смайваха с красотата си, хората влизаха и излизаха от ресторанта на рояци като мравки.

Сун Дзинян и Чай Дзин се качиха на втория етаж, намериха празна стая и седнаха. Поръчаха пиене и закуски. Докато пийваха вино, те се любуваха на фенерите, които светеха в нощта навън. Не бяха изпили още и по две-три чаши, когато от съседната стая чуха някой да пее:

*Нашта храброст е общоизвестна,
но работата си не сме докарали докрай.
Скоро драконови мечове ще развъртим,
за да разчистим всичките мерзавци до един!*

Сун Дзинян позна гласа и бързо влетя в съседната стая. Там завари Ши Дзин – Деветдраконовия – и Му Хун – Незнаещия прегради. Двата бяха пияни и разговаряха на висок глас.

– Братя, направо ми изкарайте ума! – скара им се Сун Дзинян. – Плащайте веднага и дим да ви няма! Ако не ви бях чул аз, а някой стражник, щяхте да си навлечете голяма беля. Въобще не съм очаквал да проявите такава небрежност. Веднага напуснете града. След официалната изложба на фенерите утре вечер аз също ще си тръгна. Така е най-добре. Ще си спестим неприятности.

Ши Дзин и Му Хун не знаеха какво да кажат. Платиха си сметката, слязоха от втория етаж на гостилницата и напуснаха Източната столица.

Сун Дзинян и тримата му другари изпиха по още няколко чашки, докато леко се замаяха. Дай Дзун плати сметката. Мъжете тръснаха дългите си ръкави и напуснаха гостилницата. Върнаха се в странноприемницата вън от портите Уаншоу и потропаха по вратата. Ли Куй присви сънливите си очи срещу тях.

– Защо въобще ми позволихте да дойда с вас в столицата – сърдито измърмори той на Сун Дзинян, – като през цялото време трябва да стоя тука и да пазя стаята? И докато аз съм затворен на това проклето място, вие само скитосвате насам-натам и се забавлявате.

– Това е защото имаш лош нрав и си ужасно грозен – отвърна му Сун Дзинян. – Страхувам се, че ако те заведе в града, само ще смутиш хората.

– Ами не ме вземайте тогава! Само оправдания си измисляте. Кога пък съм изплашил някого с външния си вид?

– Добре, добре. Ще дойдеш с нас утре, на петнайсети, и толкова. Разглеждаме фенерите и веднага напускаме града.

Ли Куй се усмихна доволно.

На следващия ден, на самия Празник на фенерите, времето беше слънчево и ясно. Привечер по улиците се събраха огромни тълпи от празнуващи. Беше време на мир и благоденствие за цялата страна и селяните доволни се трудеха по нивите си. Сун Дзи-

нян и Чай Дзин, предрешени като почиващи чиновници, влязоха в града през портите Уаншоу, следвани от Дай Дзун, Ли Куй и Ян Цин.

Въпреки че за този ден беше отменен вечерният час, на всички порти пазеха стражи с ризници и готови оръжия в ръка. Бяха поставили тетива на лъковете си, бяха извадили мечовете и всеки от постовете беше строго охраняван. Пет хиляди души конница под личното командване на Гао Циу патрулираха по градските стени.

Сун Дзинян и четиримата му другари с лакти си пробиха път през тъпата и влязоха в Източната столица. Той прошепна нещо в ухото на Ян Цин и добави:

– Ще чакам в чайната.

Ян Цин отиде до дома на Ли Шъшъ и почука на вратата. Прословутата куртизанка и съдържателката на заведението го приеха.

– Надяваме се вашият господар, земевладелецът, да ни прости – рекоха те. – Никога не знаем кога Негово Величество ще намине оттук. Трябва да внимаваме.

– Господарят ми се извинява за безпокойството. Шандун е просто една далечна провинция до морето и не може да се похвали с никакви ценни ресурси. Нещата, които се произвеждат там, не биха били подходящи да ви се поднесат в дар. В знак на своята почит той би могъл да ви даде единствено сто ляна злато. Може би уважаемата госпожица ще реши да си направи от тях украшения за коса. Ако пък по-нататък господарят попадне на нещо по-подходящо за подарък, той веднага ще ви го изпрати.

– А къде е земевладелецът в момента? – попита съдържателката.

– Чака ме в края на уличката. Отиваме да разгледаме фенерите.

Съдържателката нищо не обичаше на този свят толкова, колкото богатството. Когато Ян Цин извади две късчета злато, блеснали като горящи въглени, и ги остави на масата, тя цялата засия от радост.

– Е, все пак днес е Празникът на фенерите – рече тя – и двенките с моето момиче го честваме въпреки на по чашка винце. Ако земевладелецът не смята гозбите, които можем да предложим, за недостойни, може би ще се съгласи да ни посети в скромния ни дом и да си поприказва с нас. Мислите ли, че ще дойде?

– Сигурен съм в това. Ще му предам поканата ви.

Ян Цин отиде до чайната и разказа всичко на Сун Дзинян. Всички заедно се отправиха към дома на Ли Шъшъ. Сун Дзинян каза на Дай Дзун и Ли Куй да пазят на вратата.

Тримата влязоха в големия салон, където ги чакаше Ли Шъшъ.

– Запознахме се толкова скоро – рече тя на Сун Дзинян. – Не бива да ми правите такива скъпи подаръци. Не е редно.

– В моята гола планина нямаме нищо ценно. И да искам, нищо по-значително не мога да предложа, за да изразя благодарността си.

Куртизанката ги покани в една малка съседна стая и ги изчака да се настанят удобно. Прислужниците им сервираха редки плодове, най-фини ястия, отлежало вино и вкусни деликатеси. Поднесоха всичко това в превъзходни глинени съдове и подредиха красиво масата. Шъшъ се приближи до тях и им се поклони с чаша вино в ръка.

– Трябва да съм имала много късмет в предишния си живот, иначе едва ли щях да ви срещна в този – заяви тя. – С това, макар и най-обикновено, вино искам да вдигна наздравица за вас, господа.

– Въпреки че разполагам със земи в моята планина, никога не бях виждал такива богатства, каквито вие имате тук – отвърна Сун Дзинян. – Вашето име се слави из цялата страна, прекрасна госпожице. За човек е по-трудно да си уговори среща с вас, отколкото да достигне небето. И все пак вижте ме, говорим си и пием заедно!

– Колко мило от ваша страна, земевладелецо. Наистина не съм достойна за възхвалите ви!

Двамата отпиха от чашите си, а Шъшъ накара личната си прислужница да им налее вино в малки златни чашки. След това куртизанката се поотпусна и се разбъбри за разни други представителки на нейната професия. Чай Дзин ѝ отговаряше, а Ян Цин, който стоеше отстрани, правеше остроумни забележки, на които всички се смееха.

След като изпи няколко чашки, Сун Дзинян стана по-словоохотлив. Той нави нагоре ръкавите си и започна свободно да ръкомаха, докато говори, както бе прието сред разбойниците от Ляншанбо.

– Моят уважаем брат винаги става такъв, след като пийне винце – усмихна се Чай Дзин. – Умолявам ви, не му се присмивайте, госпожице.

– Ами нали пием за удоволствие – отвърна Шъшъ. – Тук няма нужда от официалности.

– Един от слугите пред входа – обяви след малко една от младите прислужници, – онзи с жълтата брада и страшна външност, само сипе ругатни.

– Кажете им да дойдат при нас – нареди Сун Дзинян.

След малко Дай Дзун влезе в стаичката заедно с Ли Куй. Когато Черния вихър видя, че Сун Дзинян и Чай Дзин са седнали с Шъшъ и пият, той облеци гневно очи.

– Кой е този господин? – попита Ли Шъшъ. – Прилича на някой от малките демони, които стоят изправени пред Съдията¹ по олтарите в храмовете на боговете на земята.

Всички се разсмяха с изключение на Ли Куй, който не разбра за какво говори тя.

– Той е син на един от слугите в дома ми – обясни Сун Дзинян.

– Няма значение – рече куртизанката през смях. – Не трябва да бъда толкова груба.

– Този хулиган е изключителен воин – рече Сун Дзинян. – Може да носи товар от двеста-триста дзина² и да се сражава срещу четирийсет или петдесет мъже.

Шъшъ поръча да донесат на Ли Куй и Дай Дзун големи сребърни гарафи и три пъти ги пълни с вино. Ян Цин обаче се страхуваше Ли Куй да не каже нещо неприлично и заръча на двамата мъже да се върнат на пост при вратата.

– Когато истинският мъж пие – обади се Сун Дзинян, – той не ползва малки чашки.

Като рече това, той вдигна една от големите сребърни гарафи и я пресуши – и така няколко пъти.

Шъшъ с тих глас запя едно от стихотворенията на поета Су Дунпо на мелодия „Луна над западната река“. Виното беше остроило сетивата му и Сун Дзинян повика да му донесат четка и хартия. Той разми във вода твърдия туш, докато се получи гъста черна каша, потопа четката си и разстла хартията на масата.

– Макар и да съм неук – рече той на куртизанката, – бих желал да напиша набързо няколко думи, с които да изкажа болката в сърцето си. Моля ви да ме изслушате, прекрасно цвете.

¹ В даоизма, будизма и народните вярвания – божество от подземния свят, което съди душите на мъртвите.

² Единица мярка за тежест, равна на 500 г.

Сун Дзинян вдигна четката си и на място съчини балада в стил юефу. Ето какво гласеше тя:

На север и на юг –
къде във Поднебесната ще си намери място този скитник?
Крепостта планинска сред мъглите
е стъпало към успешна служба в двора.
Като от нефрит ръкави, дим на благовонни свеици,
пурпурен брокат, манишети, бели като сняг...
Една от твоите усмивки струва
колкото хиляда ляна злато.
Приказна девойко,
красотата ти едва понасям!
Шест пъти по шест
във строй като на диви гъски в полет
и още осем пъти по девет
чакат вест от Златния петел¹.
Благородството ни се разтваря във небесния простор,
верността ни цялата земя разтърсва.
Ала между четирите морета²
никой и до днес не ни признава.
Мрачен зарад предстоящата разделя
ния.
И през тази нощ
косата ми от черна цяла става бяла.

Когато я завърши, той подаде баладата на Ли Шъшъ. Тя я прочете няколко пъти, но не я разбра. Сун Дзинян тъкмо понечи да обясни, когато личната прислужница на куртизанката влезе в стаята.

– Негово Величество пристигна през тунела и в момента е на задната врата – оповести тя.

¹ В миналото по време на церемониите, на които императорът помилвал престъпници, държали дълъг прът с кацнал отгоре жълт петел. – Б.пр.

² Границите на Древен Китай условно се определят от четири водни басейна, разположени във всяка от четирите посоки на света – езерото Цинхай (Западното море), Източнокитайско море (Източното море), езерото Байкал (Северното море) и Южнокитайско море (Южното море).

– Няма да мога да ви изпратя – рече Шъшъ на гостите си. – Моля ви да ме извините. – И тя бързо излезе да посрещне императора.

Младата прислужница събра чашите и останалите съдове, отнесе ниската маса и замете пода. Сун Дзинян и останалите се скриха в един от тъмните ъгли на страничната стаичка. От това място виждаха как Шъшъ коленичи пред владетеля в салона.

– Ваше Величество сигурно е уморен от държавните дела – рече тя.

Главата на императора бе покрита с фина кърпа от муселин, завързана в стила на династия Тан. Той носеше жълт халат с избродирани по него дракони.

– Тъкмо се връщам от Храма на висшата чистота – отвърна той. – Наредих на моя син принца да раздаде вино на събралите се при портите Сюендъ хора, а на малкия ми брат да посети изложбата на Алеята от хиляда крачки. Имах уговорка с военачалника Ян, но той така и не дойде, макар и дълго да го чаках. Затова реших да се отбия при теб. Ела, любима, да си поговорим.

– Ако пропуснем тази възможност, друга може и да не ни се удаде – прошепна Сун Дзинян на другарите си в мрака. – Защо пък тримата да не се покажем и да помолим императора да ни помилява? Какво толкова лошо може да ни се случи?

– И дума да не става! – отсече Чай Дзин. – Дори и да се съгласи, откъде можем да сме сигурни, че по-късно няма да се отметне от думата си?

Междувременно гневът на Ли Куй все повече нарастваше. Сун Дзинян и Чай Дзин си седяха вътре и се черпеха с хубавицата, а двамата с Дай Дзун трябваше да стоят да пазят на вратата! Той целият се наежи. Повече не можеше да изтрае.

Тъкмо в този момент военачалникът Ян вдигна завесата на входа и бутна двойната врата. Тъкмо щеше да направи крачка навътре, когато погледът му се спря върху Ли Куй, който стоеше пред него.

– Кой пък си ти, негоднико? И как си посмял да влезеш тука? – изръмжа военачалникът.

Без и дума да обели, Ли Куй грабна един стол и го хвърли към главата на Ян. Военачалникът не го очакваше и полетя назад, като прекатури други два стола. Дай Дзун се втурна да се намеси, но закъсня. Ли Куй смъкна картините от стените и ги запали с една

свещ. И понеже трошеше всичко наляво и надясно от себе си, пламъците бързо се разпространиха. Масата с благовонните свещи, креслата, пейките – всичко стана на пух и прах.

Като чуха олелията, Сун Дзинян и другарите му бързо изтичаха от стаичката и намериха развилнелия се Черен вихър гол до кръста. Когато излязоха пред вратата, Ли Куи летеше напред по улицата, понесъл в ръка някаква сопа. Сун Дзинян реши час по-скоро да напусне града заедно с Чай Дзин и Дай Дзун, преди да са затворили портите. Той нареди на Ян Цин да остане тук и да се погрижи за Ли Куи.

В момента, в който избухна пожарът в дома на Ли Шъшъ, императорът се изпари яко дим. Съседите, които се притекоха да потушат огъня, спасиха и военачалника Ян. Но за това няма да говорим повече.

Виковете и кръсците стигнаха и до командващия Гао, който изпълняваше патрулна служба над Северните порти. Той бързо слезе от стената заедно с бойците си и хукна да види какво става. Беснеещият Ли Куи пък се натъкна на Му Хун и Ши Дзин. След малко към тях се присъедини и Ян Цин и четиримата с мъка си пробиха път до градската стена.

Стражите се завтекоха да затворят портите. Но в това време отвън атакуваха Лу Джишън с железния си посох, У Сун с двата си меча и Джу Тун и Лю Тан с алебарди. Размахвайки оръжията си, те успяха да проникнат в града и спасиха четиримата си другари.

Разбойниците се измъкнаха през портите точно когато Гао ги достигна, съпроводен от една група бойци на коне. Сун Дзинян, Чай Дзин и Дай Дзун бяха изчезнали. Осемте главатари се разтревожиха.

Случи се така обаче, че военният съветник на разбойниците У Юн, заподозрял, че Сун Дзинян може да срещне някакви трудности, беше решил да нападне Източната столица. След като съобрази правилния момент, той изпрати хиляда въоръжени бойци на коне, начело на които бяха петимата Главатари тигри. В покрайнините на града те срещнаха Сун Дзинян, Чай Дзин и Дай Дзун и им дадоха конете, които бяха довели специално за тази цел. След тях пристигнаха и другите юнаци и те също получиха по един кон. Оказа се обаче, че Ли Куи е изчезнал някъде.

Командващият Гао и неговите хора се готвеха да се изправят срещу отрядите на разбойниците. Петимата командири на Сун

Дзинян – Гуан Шън, Лин Чун, Цин Мин, Ху-Ян Джуо и Дун Пин – се приближиха на конете си до рова край града.

– Всички храбреци от лагера в Ляншанбо са тук – провикнаха се те. – Предайте се, ако искате да се спасите от смърт!

Гао не посмя да излезе навън. Той бързо вдигна подвижния мост и накара войниците си да заемат отбранителна позиция отгоре на градската стена.

– Вие сте най-близкият приятел на Ли Куй – рече Сун Дзинян на Ян Цин. – Изчакайте смуглия негодник да се покаже и тръгнете заедно към лагера. Искам още тази вечер да тръгнем за крепостта, преди да отрежат пътя ни за отстъпление.

Сун Дзинян и останалите разбойници потеглиха. Ян Цин застана да дебне под стряхата на една къща и скоро видя как Ли Куй се появи от странноприемницата с багажа си на гръб. Той изскочи от вратата с вик и стиснал по една брадва във всяка ръка, хукна сам да напада Източната столица.

И наистина:

Тръгна той и като гръмотевица се разфуча.

Брадвите размахал, втурна се да бутне градските врати.

ЗА ТОВА КАК ЛИ КУЙ ЧЕРНИЯ ВИХЪР НАПАДНА
ИЗТОЧНАТА СТОЛИЦА ЩЕ НАУЧИТЕ ОТ
СЛЕДВАЩАТА ГЛАВА.